

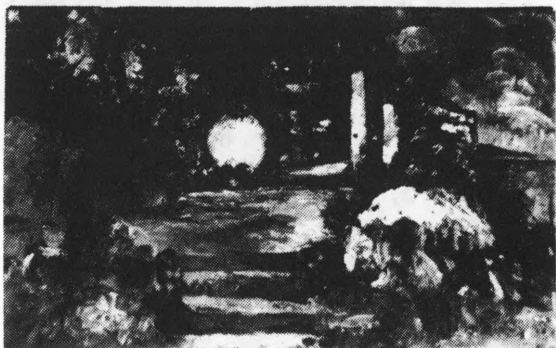
Profil slikarske zbirke dr. Vladimira Malančeca

U donaciji koju je 1985. godine ostavio dr. Vladimir Malančec, navedeno je da Muzeju grada Koprivnice pripadaju svi predmeti od umjetničke i kulturno-povijesne važnosti, osim dragocjenosti, a Skupštini općine Koprivnica jednokatna stambena zgrada s vrtom u Koprivnici, Ulica JNA 12. Kako je već i nepokretna oporučna imovina prenijeta na Muzej treba zapravo govoriti o cjelovitom ambijentu koji u izvornom obliku ima karakter i značaj muzeja. Prema popisu imovine riječ je o više od 500 pojedinačnih predmeta, nekoliko desetaka kompleta i serija te o biblioteci sa nekoliko hiljada knjiga i časopisa. Po vrstama, to su nekoliko dobro sačuvanih kompleta stilskog namještaja i nekoliko rarijitetnih, izdvojenih primjera pokućstva, zbirka violina i drugih muzičkih instrumenata, desetak lusteri i svjetiljki, zbirka starih karata, numizmatička zbirka, zidni satovi i drugi sitni inventar osobne prirode. Vrijedno je i stotinjak primjera umjetnog obrta (keramika, staklo, metal) te, posebno, zbirka slika i skulptura.

Donator, dr. Vladimir Malančec, rođen je 1898. godine u Koprivnici, u poznatoj odvjetničkoj porodici. Poslije studija prava posvetio se advokatskom zanimanju, ali se podjednako bavio i nekim drugim djelatnostima. Prije svega, permanentno se samoobrazovao, jedno vrijeme bio je gorljivi novinski urednik lokalnih stranačkih izdanja, gradonačelnik Koprivnice u dva navrata (od 1928. do 1932. godine) i poslanik Narodne skupštine. Prvih dana okupacije je, radi svoje projugoslavenke orijentacije, ali i iz revanšističkih razloga stranačkih protivnika, zatvoren u ustaški logor na Danici te transportiran u Jadovno, odakle je slučajno spašen i prebačen u zagrebački zatvor. Odavde uspijeva pobjeći te se do kraja rata nalazi u ilegali. Poslije oslobođenja vraća se u Koprivnicu gdje nastavlja, mnogo puta prekidanu advokatsku praksu, počinje intenzivnije sakupljati umjetničke predmete, a zbog nekih sitnih nespoirazuma distancira se od javnog djelovanja te živi tihim, povučanim, na momente i osamljeničkim životom. Umro je 22. srpnja 1985. godine, a pokopan je u obiteljskoj grobnici u Koprivnici.

Kolekcija dr. Vladimira Malančeca sastoji se od 90 slika, 16 crteža i grafika i 3 skulpture, a najvećim je dijelom formirana poslije rata. Na profil te zbirke znatno je utjecao donatorov brat, ing. Fedor Malančec, inače i sam slikar po vokaciji i interesu. Slike su nabavljene direktno od umjetnika, otkupljivane od novih vlasnika ili kupovane u zagrebačkoj trgovini »Posrednik«. Pažnja i zanimanje bili su im usmjereni uglavnom na predstavnike hrvatskog slikarstva prve polovine 20. stoljeća, na djela koja afirmiraju metjersku solidnost i autorsku osobnost, bez oslanjanja na djela radikalnijih stilskih izraza. U većini, riječ je o slikama čiji su autori neka od najznačajnijih imena hrvatskog slikarstva, o djelima za koja se nikako ili slabo znalo, o kolekciji koja je značaj-

na po relativno velikom broju slikara te o zbirci u kojoj je desetak radova izrazite vrijednosti (Bukovac, Varlaj, Crnčić, Aralica, F. Kovačić, Krizman, Postružnik, Hegeđušić, Sohaj...). U ovoj informaciji prezentirana su samo slikarska djela, ali bez radova stranih autora, bez 7-8 radova amaterske provenijencije i bez djela Fedora Malančeca i domaćeg autora Rudolfa Krušnjaka čiji su radovi već pokazani ili će biti publicirani u katalogu jedne od planiranih izložbi.

1

VLAHO BUKOVAC (Cavtat, 1855 – Prag, 1922)

Za mladosti bio je mornar i radnik u obje Amerike pa se tek poslije povratka posvećuje slikarstvu, studirajući u Parizu kod Cabanela. Za pariške faze ostvaruje nekonvencionalne, slobodne portreta i pejzaže, postepeno smekšavajući poteze i uvodeći svijetlu paletu plenerizma. U Zagreb dolazi 1893. godine te u 5 godina boravka predstavlja promotora likovnog i kulturnog života.

Izlaže na izložbama tzv. zagrebačke šarene škole čije slikarstvo karakterizira otvoreni kolorit, kratki, poentistički udarci i mrlje, integracija boja i svjetla, rad u prirodi. Nakon dvije godine boravka u Cavtatu, do kraja života živi, predajući na Akademiji i intenzivno slikajući, u Pragu.

1. Dubrovnik, ulje-karton, 44,7x70,2 cm, oko 1885. nesignirano inv. br. 5004 U srednjem dijelu slike napola osunčani kameni plato do koga vode stepenice. Lijevo od terase zelena crnogorica i grmlje, desno strmina sa dijelom morskog pučine, a iznad, u centru slike, bijeli cvjetnjak, dva kamena stupa te neodređeni završetak hridi. Osunčana, svježa, koloristički bogata kompozicija izvedena u pleneru, sa gustim i sočnim impastima, možda ponešto prezasićena fakture.

2

2. Sa Plitvica, ulje-karton, 46,8x32 cm, 1898. sign 1. d. Plitvice V. Bukovac 1898. inv. br. 5005

Poprsje bradatog starca s turbanom na glavi. Naspram izbrazdanog, tamnog lica bijelilo poveza, brade i košulje. Naspram dorađene glave sumarno izvedena košulja i tek naznačena pozadina. Kvalitetni, nepretenciozni portretni rad.

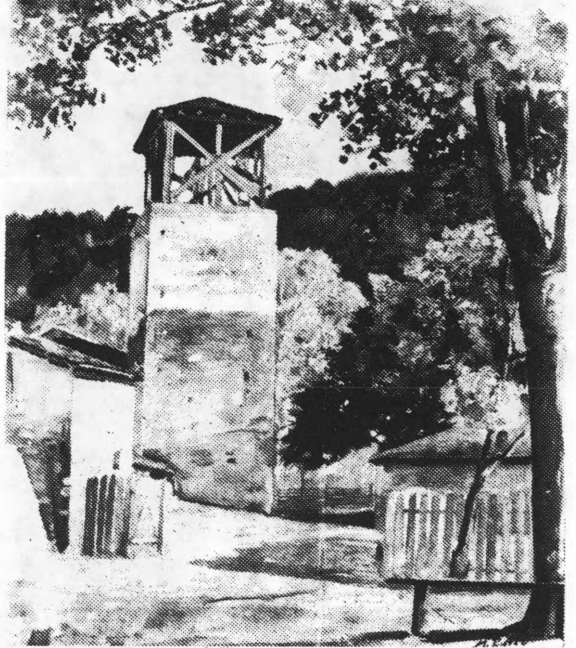
3

NIKOLA MAŠIĆ (Otočac, 1852 – Zagreb, 1902)

Studirao je u Beču i Münchenu. Najpoznatiji je po mnogobrojnim žanr-scenama i portretima iz seoskog ambijenta Posavine i Like. I tamo gdje nadvladava ilustrativnu i dekorativnu intenciju te forsiranu idilu rijetko postiže autentični slikarski izraz. Stoga ostaje tek kao jedan od naših prvih školovanih slikara kojemu su prednosti u zavidnoj tehnici i u naznaci »realističkih« detalja iz prirode.

3. Ciganka, ulje-drvo, 26,7x18,2 cm, sign. s.d. N. Mašić inv. br. 5006

Pomalo usiljeno nasmijano lice punašne ciganske djevojčice. Smeđa pozadina, crna, razbarušena kosa, inkarnat sa izrazitim crvenilom usana, brade i obraza, siva košulja i dio crvene odjeće. Djeluje više kao fragment veće kompozicije nego kao zaokružena, samostalna cjelina.

5

MIRKO RAČKI (Novi Marof, 1879 – Zagreb, 1982)

Poslije završene Učiteljske škole studirao je nekoliko godina u Beču i Pragu i boravio, kraće ili duže vrijeme, u Münchenu, Rimu i Ženevi. Od 1920. godine živio je u Zagrebu.

Duga umjetnička djelatnost može se razdijeliti na tri razdoblje: faza simbolizma koja proizlazi iz bečke secesije, monumentalizam, sa izrazito ideologiziranim temama (vrijeme rada grupe »Medulića«) te dugo razdoblje od kraja 1. svjetskog rata, kada radi mnoštvo pejzaža i portreta bez izrazitog stila, ali i bez jasnijih vrijednosnih oznaka.

4. Kopija slike A. Medulića, ulje-platno, 155x28 cm, 2900. sign. 1. d. kopirao Rački 1900. inv. 5007

5. Stari samostan u Srbiji, 55x45 cm ulje-platno, oko 1940. sign. d.d. M. Rački inv. 5008

Kroz kadar koji obrubljuje drvo u prvom planu dominira u sredini zidani toranj s drvenim završetkom te nekoliko građevina lijevo i desno od njega. Prizor zatvara pojas zelenila i neba. Kompozicija izvedena bljedunjavim, sirovim bojama, više dokumentarne nego likovne vrijednosti.

JOZO BUŽAN (Sisak 1878 – Zagreb 1936)

Učio je slikarstvo u Zagrebu (obrtna škola), Austriji, Njemačkoj i Italiji. Slikao je žanr-prizore, reprezentativ-

6

ne portrete i prizore iz seljačkog života. Rijetko je postizavao više od ilustrativne korektnosti i dekorativne slikovitosti.

6. Sestinjačka, ulje-platno, 39,3x31,3 cm, oko 1905. sign. d.d. Jozo Bužan inv. 5009

Poprsje mlade, punašne djevojke u poluprofilu. Na desnu, podbočenu ruku prislonila je glavu, dok se lijeva izgubila ispod velikog štrikanca omotanog oko tijela. Pozadina smeđkasta. Svijetli inkarnat sa zelenkastim refleksima, smeđa skupljena kosa i štrikanac u nekoliko tonova crvene boje. Relativno svjež, slobodan, plenerovska kompozicija, pretežno izvedena kratkim, gustim potezima boje.

IVAN TIŠOV (Vinkovci, 1870 – Zagreb, 1924)

Studirao je na Akademiji u Münchenu. Slikao je na akademski način mnoštvo alegorijskih i folklornih tema, a osobito je poznat po nizu dekorativnih kompozicija po kulturnim i javnim institucijama Zagreba i u mnogim crkvama.

7. Porođenje Bogorodičino, akvarel-papir, 18,5x8 cm, sign. d.d. I. Tišov inv. 5010

Poluležeća Bogorodica na krevetu s baldahinom, mali, nagi Krist raširenih ruku i 2–3 ženska lika oko postelje te jedna žena koja u prvom planu prelijeva vodu u drvenu posudu. Mala, slobodna skica za dekorativnu kompoziciju.

8. Bogorodičina smrt, akvarel-papir, 18,5x8 cm, sign. d.d. I. Tišov inv. 5011

Umiruća Bogorodica u bijelom haljetku okružena apostolima sa plamenim vijencem andeoskih glava iznad njih u kome se, lebdeći na oblaku, Bogorodica oprašta s Kristom. Od ostalih likova prepoznavaju se Sv. Petar koji u desnom donjem uglu kadi kadionicom,

Sv. Ivan koji se saginje do Bogorodice, Mihovil koji drži plavi mač i sjedeći apostol s amforom i ručnikom u prvom planu slike. Mala, relativno šematska skica za dekorativnu kompoziciju.

7

ARTUR OSKAR ALEKSANDER (Zagreb, 1876 – Samobor, 1953)

Studirao je u Parizu i Beču. Od 1908. godine živio je i radio u Samoboru. Slikar je suptilnih interijera, pejzaža i mrtvih priroda na kojima se reflektiraju utjecaji impresionizma, poentilizma i secesije.

9. Glava žene u poluprofilu, ulje-platno, 41x34 cm, sign. d.d. a.o. alex an der München inv. 5012

Glava djevojke u strogoj profilu. Iza ovala glave jaki izvor svjetlosti koji se indirektno reflektira i na lijevu stranu lica. Ostali dio pozadine, dio odjeće i kraća, ali bujna frizura su zatamnjeni. Mada pogled djevojke prema gore, blago otvorena usta i mistična svjetlost, upućuju na religijsku scenu, tople narandžaste, smeđkaste i oker boje, u dinamičnim i treperavim partijama ostvarenim brzim i kratkim udarcima kista te stanovitom puntenost toga lica motiv ipak određuju životnim, profanim.

10. Interijer (fotelje), ulje-platno, 50x50 cm, sign. l.d. AO. Alexander inv. 5013

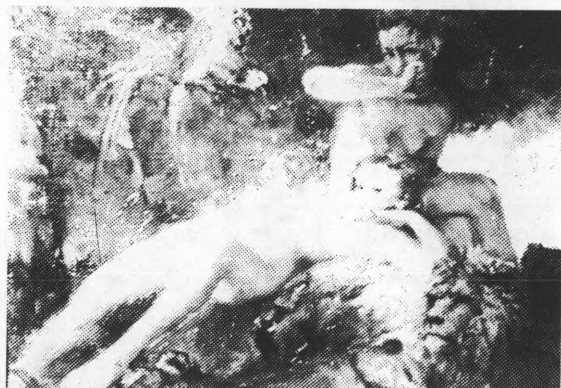
Prikazan ugao sobe sa garniturom od dvije crvene fotelje i dvosjeda. Zelenkasti zidovi potpuno su prazni i

9

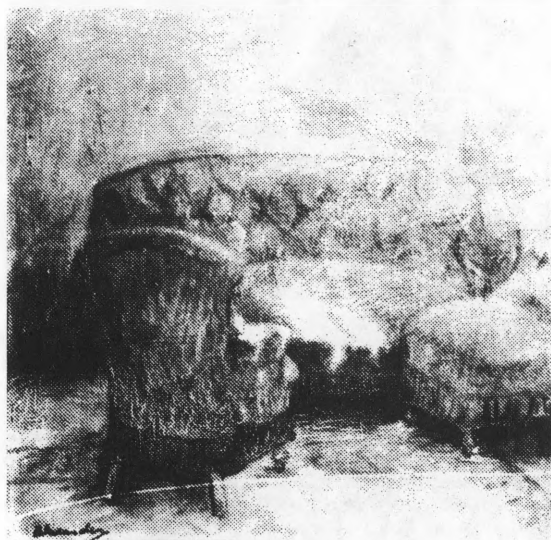
tek ih tračci svjetlosti oživljuju. Ova jednostavna kompozicija i siromašan prizor rađeni su u mekim, tonskim odnosima lazurnih namaza, u maniri deriviranog impresionizma.

11

JOSIP RAČIĆ (Zagreb, 1885 – Pariz, 1908)

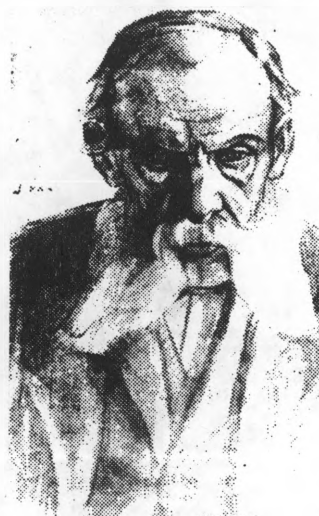
Poslije završetka litografskog zanata odlazi u München, prvo u školu A. Azbea, a potom na Akademiju likovnih umjetnosti. Ovdje zajedno s Becićem, Kraljevićem i Hermanom čini grupu nazvanu »Hrvatska škola«

10

ROBERT AUER (Zagreb, 1873 – Zagreb, 1952)

Studirao je u Beču i Münchenu. Jedan je od osnivača »Lade« i »Društva hrvatskih umjetnika«. Slikao je najrazličitije teme u duhu minhenskog akademizma, sece-

12

koja bitno utječe na proces utemeljenja modernog hrvatskog slikarstva. Račićeve radove odlikuje sinteza likovnih sredstava, čvrsti plastički oblici i diskretni tonaliteti nastali na iskustvima slikarstva Velesqueza i Maneta.

12. Glava starca, ugljen-smedkasti papir, 48,7×33,6 cm, oko 1906. sign. l.s. J. RACIĆ inv. 5015

Poprsje starca s jakim brkovima, malo pognute, proćelave glave. Tvrdi, kontura i naglašena modelacija natmurenog lica sa jakim podočnjacima i borama.

Jedan od Račićevih školskih radova.

BRANKO ŠENOVA (Zagreb, 1879 – Zagreb, 1939)

Završio je Pravni i Filozofski fakultet u Zagrebu. Slikarstvo je učio u privatnoj školi O. Ivekovića, grafiku kod Crnčića. Radio je mnogobrojne uljene slike i akvarele sa pejzažnim motivima uglavnom na način »zagrebačke škole« i brojne grafike s prikazima Zagreba u duhu Crnčićeve umjetnosti.

13

13. Djevojka u vrtu, ulje-platno, 60×100 cm, 1906. sign. l.d. B. ŠENOVA 1906. inv. 5016

U prvom planu, na travi sjedi djevojka s punom košarom povrća pokraj sebe. Okolo bujno raslinje, grmlje s velikim listovima te tegle sa ili bez cvijeća. Duboki hlad

14

sa malim osunčanim dijelovima. Idilična scena, ali bez slatunjavosti, realistički koncipirana, ostvarena u plenerističkoj maniri i s kratkim nanosima, na momente tople i čiste, boje.

14. Bakačeva vrata, bakropis u tonu-polukarton, 33×22,5/42×32cm, 1919. sign. (olovkom) l.d. Bakačeva vrata d.d. B. Šenoa inv. 5017

Prikaz Bakačeve ulice sa vratima u pozadini i sa starijim tornjem katedrale iznad krovova kuća s desne strane. Arhitektura je smještena na desnoj, dijagonalno podijeljenoj slici-razglednici koja minucioznom realističkom deskripcijom opjevava jedan, u času izvedbe već izmijenjen, ambijent.

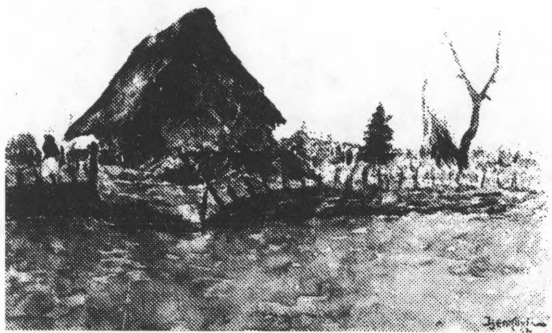
15. Plitvice – dio donjih jezera, ulje-karton, 24×40 cm, oko 1930. sign. l.d. (monogramom) BŠ inv. 5018 Panoramski prikaz dvaju jezera s vodopadom obrubljenih ozelenjenim liticama. Zanimljiv pejzaž ostvaren je, međutim, suhom deskriptivnom metodom i blijedim, neučvrstivim koloritom.

IVAN BENKOVIĆ (Rečica kraj Karlovca 1886 – Chicago, 1918)

Završio je Višu školu za umjetnost i umjetni obrt u Zagrebu 1911. godine, a zatim studirao u Beču i Parizu. Od 1914. godine živio je u Americi. Slikar raznovrsnih tema i tehnika, pod utjecajem impresionizma i secesije.

16. Stara kuća, akvarel-papir, 18,5×27 cm, 1907. sign. d.d. Benković 07, inv. 5019

Prikaz stare, derutne kuće sa visokim slamnatim krovom. Atmosfera jesenskog maglenog dana, naslikana nečistim zeleno-plavim bojama. Dosta neučvrstiva kompozicija.

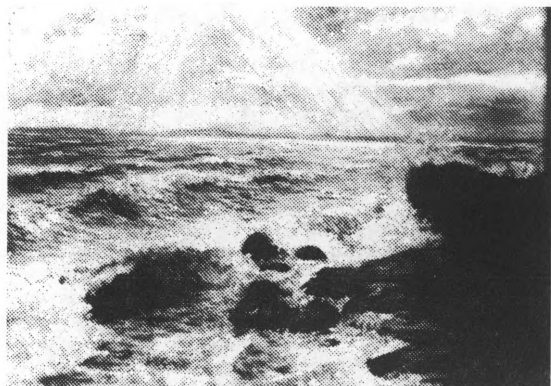

16

MENCI CLEMENT CRNČIĆ (Bruck na Muri, 1865 – Zagreb, 1930)

Poslije završene vojne gimnazije studirao je slikarstvo u Beču i Münchenu te grafiku kod W. Ungera u Beču. Poslije dolaska u Zagreb otvara 1903. godine (sa Čikošem-Sesijem) privatnu slikarsku školu, preteču Akademije na kojoj je, inače, dugo radio kao profesor. Najprije slika simbolističke kompozicije u solidnom duhu »zagrebačke šarene škole« dok se kasnije, u mnogobrojnim marinama i pejzažima, orijentira prema osvježenom akademskom realizmu. Njegov veliki grafički opus dokaz je neumornog rada, ali i tretiranja grafike kao samostalne umjetničke discipline.

17. Valovi, ulje-platno, 79×104 cm, sign. d.d. M. Cl. Crnčić inv. 5020

17

Prikazano nemirno more koje u valovima udara u hridi na desnoj strani slike. U daljini plavkasta horizontala obale i razbijeći, sivi oblaci kroz koje na nekoliko mjesta prodire surfće. Tipična crnčičevska marina izvedena pomalo rutinski, ali još uvijek suvereno.

18. Splavnice, bakropis u boji, 47,7x27,6 cm, oko 1910. sign.(olovkom) d.d eau forte no 2 Menci Cl. Crnčić d.s. Splavnice inv. 5021

Tipična vizura stare zagrebačke tržnice s mnoštvom ljudi, uglavnom u narodnim nošnjama, s nekoliko sunco-brana, sa stambenom arhitekturom koja zatvara trg i sa tornjem sv. Marija u pozadini.

18

19. Pod zidom, bakropis u boji, 45,8x27,6/55x35 cm, oko 1910. sign. (olovkom) d.d. eau forte Menci Cl. Crnčić s.d. Pod zidom inv. 5022

Snažna longitudinalna ulice sa slivnicom u sredini. U prvom planu seljakinja sa košarom na glavi, lijevo vertikala zida, desno ulaz u krčmu, a u drugom planu, iza nekoliko silhueti na kraju uskog prolaza, osvjetljena kula i katedrala.

19

20. Nina, bakropis u boji, 35,7x16,8/60x36cm, sign. s.d. (olovkom) »Nina« d.d. original radirung M. C. Crnčić inv. 5023

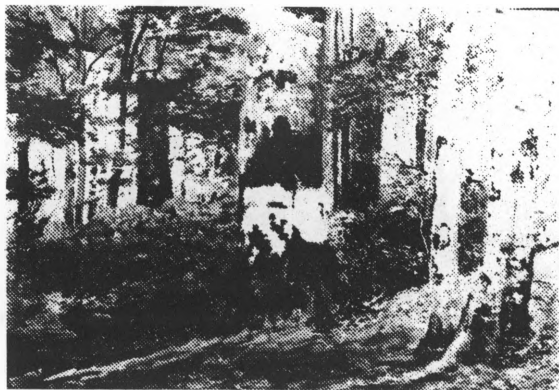
Portret djevojke koja sjedi na kamenoj klupi i s rukama pridržava koljeno prebačene noge. Pomalo koketan izgled i stav djevojke sa šalom i sa crnim dokoljenicama. Simetrična kompozicija sa pravilnom podjelom na 4 jednaka dijela po vertikali.

20

21. Kamenita vrata, bakropis, 46x27,5 cm, oko 1910. sign. l.d. M. Cl. Crnčić inv. 5024

Prikaz kompleksa Kamenitih vrata zimi. Uobičajeni rakurs i položaj koji u vidno polje uključuje i dio arhitekture Kamenite ulice.

22

22. Šuma, ulje-platno, 44,7x63 cm (oko 1920), sign. l.d. M. Cl. Crnčić inv. 5025

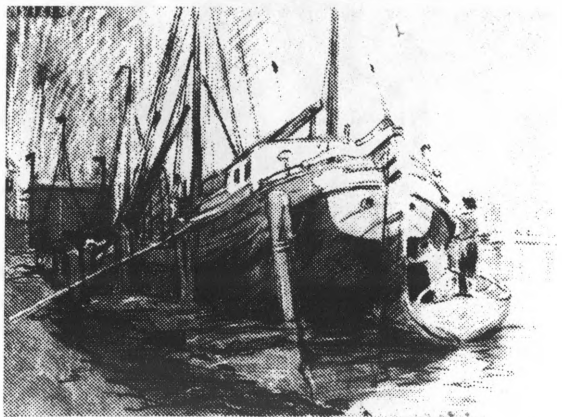
Prikazana šumska padina s jakim deblom u centru slike, s tri tanja debla breze na desnoj strani i šumskim gustišem u pozadini. Prevladavaju različiti tonovi zelene, sive i smeđe boje. Nekonvencionalna, slobodnije izvedena kompozicija.

MAKSIMILIJAN VANKA (Zagreb, 1898 – Mexico, 1963)

Studirao je jedno vrijeme na zagrebačkoj Višoj školi te na Akademiji u Bruxellesu. Od 1935. godine živio je u SAD. Karakteristike njegovog opusa su dvostruke: s jedne strane su kompozicije folklornog i religijskog sadržaja u stiliziranoj, pa i dekorativnoj formi, a s druge pejzaži slobodnijeg tretmana i mekše fakture.

23. Amsterdam, pastel-tonirani papir, 24,4x32,3 cm, 1912. sign. d.g. (olovkom) Amsterdam 912 Vanka inv. 5026

Veliki, drveni jedrenjak privezan za obalu. Troje ljudi čiste krmeni dio broda. U pozadini, desno i lijevo od broda, naziru se zgrade i drugi brodovi u luci. Korektna, deskriptivna kompozicija, ali bez neke izražene autorske samosvojnosti. Ciklus radova s tom temom već je 1912. godine izlagao na izložbi »Lade«.

23

94

FERDO KOVAČEVIĆ (Zagreb, 1870 – Zagreb, 1927).

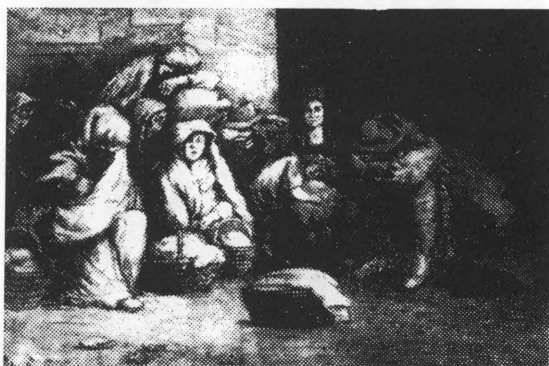
Poslije pohađanja Obrtne škole u Zagrebu studirao je na Umjetničkoj obrtnoj školi u Beču. Bio je profesor na zagrebačkoj Akademiji od 1917. godine. Nakon početnog razdoblja simbolizma izvedenog u poentilističkoj maniri počinje slikati krajolike iz okolice Požege i naročito Zagreba. Na njima u plenerističkom pristupu, a na impresionistički način islikava riječne pejzaže i zimske krajolike izrazite ugodajnosti.

24. Vrt, ulje-platno, 43x61 cm, oko 1916. bez sign. inv. 4745

U sredini dva rascvala ružičasto-crvena grma s obojnim sjenama uz naznačeno raslinje i travnjak oko njih. Svijetla paleta osunčanog vrta, kratki nanosi sočne boje, meka i fluidna atmosfera impresionistički tretiranog pejzaža.

25. Gola vrba, ulje-platno, 55x33,8 cm, oko 1916. sign. d.d. F. Kovačević inv. 4746

Zatamnjeni pejzaž sa maslinastozelenim livadama s nekoliko stabala, siluetom kuće i sa vrbom u sredini te sivožutim nebom. Impresionistički tretiran pejzaž u predvečerje, sa rasvjetom oblačnog neba i tamnim sjenama ima jedinstvenu atmosferu potenciranu simboličkim ugodajem.

26

MILENKO D. GJURIĆ (Zemun, 1894 – Zagreb, 1945)

Polazio je Višu školu za umjetnost i umjetni obrt u Zagrebu, a zatim Akademiju u Pragu. Bavio se slikarstvom i, osobito, grafikom gdje je ostvario suptilne, ali i mnoge konvencionalne radove. Pisao je o umjetnicima i uređivao likovne revije.

26. Bjegunci, suha igla-polukarton, 16,8 x 23,8 / 28,6 x 35,3 cm, 1918. sign. d.d. (olovkom) M. D. Gjurčić l.d. Bjegunci iz g. 1918. inv. 5027

Prizor u polumraku, sa grupom žena, dvojicom muškaraca i jednim djetetom koji se odmaraju. Desna polovica slike izrazito je zatamnjena. U tom kontrastiranju crno-bijelog i u živoj, realističkoj, minucioznoj deskripciji leže i vrednosne odlike ovoga rada.

27. Zimski pejzaž, ulje-kaširano platno, 21,5x27,5 cm, 1926. sign. d.d. M. D. Đurić 926 inv. 5028

Zimski pejzaž sa siluetom žene u središtu. Lijevo od utabane staze koja vodi prema naselju u drugom planu slike nekoliko je visokih stabala. Stereotipna realistička kompozicija, ali s izvjesnom ugodajnom atmosferom.

27

ZORA PRERADOVIĆ (Arad, 1867 – Zagreb, 1927)

Završila je privatne slikarske škole, a radila je popularne motive mrtvih priroda i pejzaža u duhu uljepšanog akademizma.

28. Cvijeće, gvaš-papir, 20x29 cm, sign. d.d. Z. pl. Preradović inv. 5029

Motiv s buketom cvijeća položenog na sivkastoplavi stolnjak. Pozadina sivkasto neutralna. Jednostavna, hladna, bezizražajna kompozicija.

28

DUŠAN KOKOTOVIĆ (Lipovo Polje, 1888 – Zagreb, 1953)

Završio je Umjetničku školu kod Crnčića, a zatim studije nastavio u Firenci, Münchenu i Beču. U grafici, kojom se najviše bavio, obradio je mnogobrojne motive naših gradova i krajeva na način blizak Krizmanovom realističkom postupku.

29. Splavnice, bakropis u boji, 23,6x17,6/32x24 cm, sign. l.d. Splavnice d.d. D. Kokotović inv. 5030

Veduta dijela starog Zagreba sa prilaznim putem s desna i s grupom ljudi ispred tezgi s lijeve strane te jednom snažnom vertikalom i horizontalnim redom kuća u pozadini. Iznad krovova vidi se stožasti završetak Kule i barokni završetak sv. Marije.

29

BELA CIKOS SESIA (Osijek, 1864 – Zagreb, 1931)

Poslije kraćeg vojničkog poziva studirao je slikarstvo u Beču i specijalizirao u Münchenu. Od 1885. godine djeluje u Zagrebu kao plodan slikar, organizator likovnog života i profesor na zagrebačkoj Višoj školi, odnosno Akademiji. U prvom razdoblju radi značajne simboličke slike sa divizionističkom tehnikom te radove secesijske stilizacije, a kasnije mnogobrojne portrete i pejzaže u maniri akademskog realizma.

30. Ženski akt, ulje-kaširano platno, 50 x 70 cm, 1922. sign. l.d. B. CIKOS-SESIJA Z-1922. inv. 5031

Na ležaljci s maslinastom tkaninom leži naga ženska osoba dijelom ogrnuta prozirnim velom. Lijevu nogu i

30

ruku spustila je niz ležaj dok joj se desna, savijena noga, nalazi gore zajedno s rukom koju je podmetnula pod glavu. Anatomski dosta neuvjerljiva interpretacija ženskog akta (umjetnikove supruge), statična kompozicija sa prigušenim, hladnim bojama na kome iskače tek svijetli inkarnat tijela, nedefinirana tamnozelena pozadina s nejasnim izvorom svjetla. Jedan od slabijih Cikosevih radova.

31

TOMISLAV KRIZMAN (Orlovac, 1882 – Zagreb, 1955)

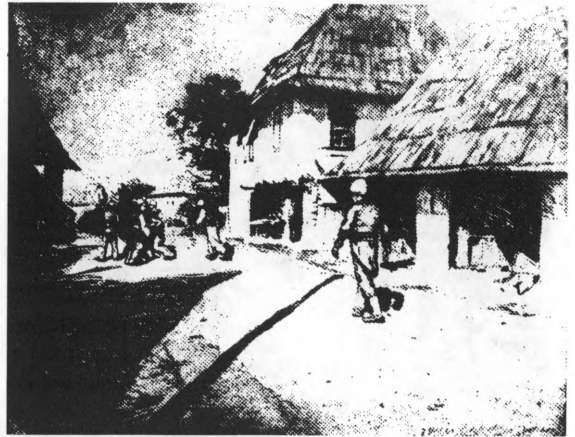
Najprije je učio kod Čikoša i Crnčića, a zatim na bečkoj Školi za umjetnost i obrt i na Akademiji. Mada je radio i uljene slike najpoznatiji je po grafičkom opusu. Taj je dio kvantitativno velik, raznovrstan i s oscilacijama u kvaliteti, od jednostavne ilustrativnosti do snažnih individualnih rješenja. Stilska amplituda pak obuhvaćala mu je od secesije do akademskog realizma. Jedan je od osnivača grupe »Medulić« i najzaslužniji za osnivanje »Proljetnog salona« (1916). Zaslužan je i po dugom pedagoškom radu.

31. Pejzaž u predvečerje, ulje-platno, 100x140,5 cm, sign. d.d. Tomislav Krizman inv. 5032

Ravnicaški pejzaž sa nekoliko grupiranih stabala u središtu kompozicije. Od te točke prema desnoj strani nastavlja se drvored koji završava kod crkve u dubini slike, dok se lijevo, preko dva usamljena stabla, otvara

32

33

pogled na horizont i daleke siluete šumaraka. Nebo je rasvijetljeno čitavim spektrom boja dok je zemlja već zatamnjena večernjom zelenkastom sjenom. Kvaliteta, u dijelovima divizionistički tretirana, kompozicija izrazite ugodajnosti.

32. Prizren: Crkva sv. Gjorgja, bakropis, 490x588/500x600 cm, 1919. sign. l.d. K. Tomislav IV 919 l.d. (olovkom na paspartuu) Prizren, »Crkva sv. Gjorgja«. d.d. (olovkom na paspartuu) Tomislav Krizman inv. 5033

34

Panorama Prizrena sa novom crkvom sv. Đorđa na lijevoj strani ispod čijeg portika se naziru dva-tri lika te sa starijom crkvom na desnoj strani. Dalje se, prema sredini, nastavljaju kuće u vertikalnom stepeničastom nizu koje na vrhu brda završavaju dominantnim tvrđavnim kruništem.

33. Tučnjava u ulici, bakropis, 37,9x49,2 cm, 1921. sign. d.d. (olovkom) Tomislav Krizman inv. 5034

Prikaz ulice nekog starog makedonskog ili kosovskog sela sa tri objekta na desnoj, osunčanoj strani i s nekoliko tek naznačenih zgrada s lijeve strane koje bacaju jake sjene preko ulice.

U prvom planu s desne strane čovjek u tradicionalnoj odjeći korača prema grupi ljudi u međusobnom prepletu koji više predstavljaju neutralnu ilustraciju nego dominantni motiv.

35

34. Zagorska noć, ulje-drvo, 80x110 cm, 1943. sign. d.d. Tomislav Krizman 943 inv. 5035

Noćna scena sa skupinom zidnica uz seoski put što vodi do crkve i župnog dvora na kruništu brda oivičenog zvjezdanim nebom. S desne strane, u prvom planu, je barokni pil sa baldahinom postavljen na visoko postolje. Na ovoj slici izrazita je duhovna dimenzija, ne samo u somnambulskoj rasvjeti već i u izrazitom stremjenju u vis. Za razliku od dominantne horizontale »Pejsaža u predvečerje« ovdje je cijela slika u znaku piramidalne kompozicije sa jasnim okomicama puta, pila, stoga, dimnjaka i zabata kuća. Vodoravni izrez, pak, zaustavlja proboj prema gore i stvara sraz koji kao da simbolički ukazuje na ograničenost uzleta konotirajući time i vrijeme u kome slika nastaje.

35. Autoportret, lavirani tuš-papir, 45,5x41cm, 1944. sign. d.d. Tomislav Krizman aut 1944. inv. 5036

Markantna glava slikareva u an faceu sa bujnom kosom, krupnim očima i s karakterističnim punašnim usnama. Vrat omotan šalom. U pozadini silhuete kuće i krovova i tamno, noćno nebo. Realistički crtež uz jake obrisne linije, s malim sjenčenjima i sa stanovitim »metafizičkim« ugođajem.

LJUBO BABIĆ (Jastrebarsko, 1890 – Zagreb, 1974)

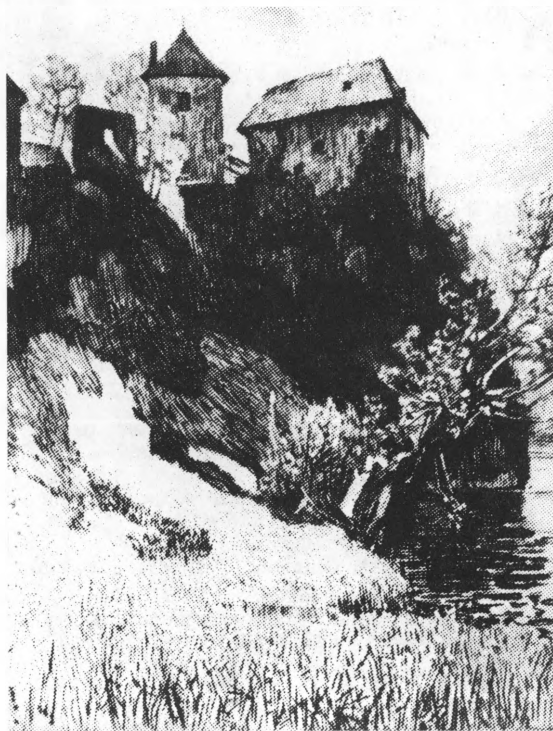
Najprije je učio kod Crnčića, a zatim na Akademiji u Münchenu, gdje je paralelno studirao povijest umjetnosti i scenografiju, te u Parizu. Od 1914. godine živio je u Zagrebu gdje je razvio plodnu slikarsku, nastavničku, spisateljsku, kritičarsku, scenografsku i širu kulturnu i društvenu djelatnost. Prošao je on u svom ubrzanom razvoju i drugu secesiju i ekspresionizam »Proljetnog salona« i derivirani simbolizam i manetovsku komponentu i vangoghovski utjecaj da bi se tridesetih definitivno predao opisivanju »naših krajolika« primjenjujući pri tome metodu jedne deskriptivnosti i rafiniranog, a na momente i ekstatičnog, kolorizma.

36. Toledo, obojena litografija-papir, 37 x 29 / 46,5 x 33 cm, poslije 1920. sign. l.d. u o. (olovkom na paspartuu) Lj. Babić inv. 5037

Simetrična kompozicija po vertikali: u donjem dijelu šumarak sa nekoliko ljudskih silhueti i tamni tunel gradskih vratiju, a u gornjem, na obodu brda vanjsko oplošje gradske arhitekture. U sredini slike nazire se horizontala vijenca gradskih bedema. Motiv je naznačen gotovo sumarno, jednostavnim, laganim linijama sa tek nekoliko fleka zelene i plave boje.

36

37

37. Grad Ozalj, bakropis u tonu-polukarton, 23,3x17,2/49,7x40 cm, 1911. sign. (olovkom) l.d. Grad Ozalj d.d. Origin. bakropis Lj. Babić inv. 5038

U prvom planu prikazana livada sa Kupom na lijevoj strani i sa drvećem koje se nagnulo nad vodu. U drugom planu dominantna uzvisina sa gradom i kulama. Donji dio je osvijetljen dok je gornji dio, padina brijega, u dubokoj sjeni. Vješto aranžiranje svijetlih i tamnih partija slike. List iz mape bakropisa »Ozalj«

38

39

SLAVKO TOMERLIN (Krešinci, 1897) – Zagreb, 1981)

Studirao na Višoj školi u Zagrebu i na Akademiji u Pragu. Popularan slikar koji je u duhu uljepšanog akademizma izradio niz pejzaža i folklornih motiva.

38. Zena iz V. Kopaonice, ulje-platno, 50x35 cm, 1923. sign. l.d. Slavko Tomerlin V. Kopaonica 23. inv. 5039

Sjedeći lik starije žene obučene u seljačku nošnju. Izvedeno snažnim, ali nefunkcionalnim potezima, uz nevjštu tonsku modelaciju.

STIPAN BAKOVIĆ (Bajagić kod Sinja, 1890 – Dubrovnik, 1960)

U početku samouk, a kasnije se školovao u Australiji i Pragu. Slikao je folklorne motive i portrete uglavnom u duhu dokumentarnog realizma.

39. Djevojka iz Bajagića, ulje-platno, 60x45 cm, 1925. sign. d.d. Stipan Baković 21.9.1925. inv. 5040

Poprsje seoske djevojke sa nedefinirano tamnom pozadinom. Tvrdi i neuvjerljivi, deskriptivna kompozicija sa frontalnim, ukočenim likom.

VLADIMIR KIRIN (Zagreb, 1894 – Zagreb, 1963)

Završio je Umjetničku akademiju u Beču i specijalizaciju u Londonu. Radio je mnogobrojne grafike i grafičke mape s motivima naših gradova te ilustracije i opreme knjiga.

40. Popov toranj u Zagrebu, litografija, 31x23/47x32,7 cm, 1925. sign. l.d. Zagreb u g. 1850. »Popov toranj–sjeverno šetaliste« d.d. (olovkom) Vladimir Kirin (nečitko) inv. 5041

40

Grafička rekonstrukcija nekadašnjeg izgleda Popovog tornja i okoliša s nekoliko figura u ambijentu. Nemiran, lelujav rukopis.

41

VLADIMIR VARLAJ (Zagreb, 1895 – Zagreb, 1962)

Kraće vrijeme studirao je na Višoj školi u Zagrebu te u Pragu, a Umjetničku akademiju u Zagrebu tek je završio 1934. godine. U međuvremenu je izlagao na izložbama »Proljetnog salona« gdje je, zajedno sa Gecanom, Trepšecom i Uzelcem činio grupu koja je, uz izrazito ekspresionističku notu, jače naginjala sezanzizmu. Najpotpuniji naziv toga »stila« možda je ipak u sintagmi »magični realizam«. Poslije 30-ih rasvjetljava kolor i rastvara plošnine, ali bez izrazitijih likovnih rezultata.

41. Motiv sa Jadrana, ulje-platno, 30x41,5 cm, 1926. sign. d.d. Varlaj 926 inv. 5042

42

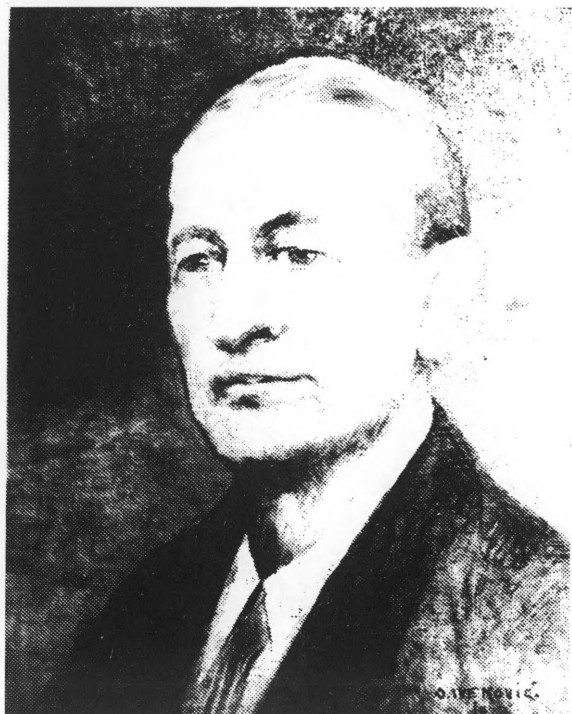
Veduta primorskog gradića gledana s mora. U centru slike jednokatna, narančasta građevina locirana uz obalu za koju je privezan čamac. Desno od nje naslikan je splet, jedna iznad druge postavljenih kuća i dva jedrenjaka u luci, a lijevo silhueta tornja i nekoliko stabala. U prvom planu lijevo ljujuškaju se dva prazna čamca. Ranojutarnja ili predvećernja atmosfera s prigušenom rasvjetom i pretežno hladnim, nečistim, zelenkastim ili maslinastim bojama tamnih tonaliteta. Jače su osvijetljeni tek centralni motiv i komadić neba u lijevom gornjem uglu. Oblici su pojednostavljeni, blago geometrizirani, jakih konturnih osobina. Izrazito ugođajna, pomalo metafizička atmosfera dominira nad opisnim dijelom.

JURAJ PLANČIĆ (Stari Grad, 1899 – Pariz, 1930)

Završio je Akademiju u Zagrebu 1925. godine, a godinu dana kasnije otišao u Pariz. Tamo je živio teškim životom što je pogoršalo, već u djetinjstvu dobitu, bolest i dovelo do prerane smrti. Plančić je poslije faze strogo modeliranih slika usvojio stil rasplinute forme, mekog kolora, prozračnih, tankih namaza i suptilnog crteža te dokoličarskog sadržaja, melankoličnog ugođaja i rokokoovske gracioznosti.

42. Luka u Dubrovniku, litografija-papir, 38x29/50x38 cm, 1926. sign. I.d. Dubrovnik »Luka (Porta)« d.d. (olovkom) Juraj Plančić inv. 5043

Pogled s mora na staru dobrovačku luku s gatom i s jedrenjakom u srednjem dijelu i s arhitektonskim kulisama u pozadini. U donjem dijelu slike taj se prizor slabo reflektira u moru. Realistički korektna grafička verzija poznatog motiva.

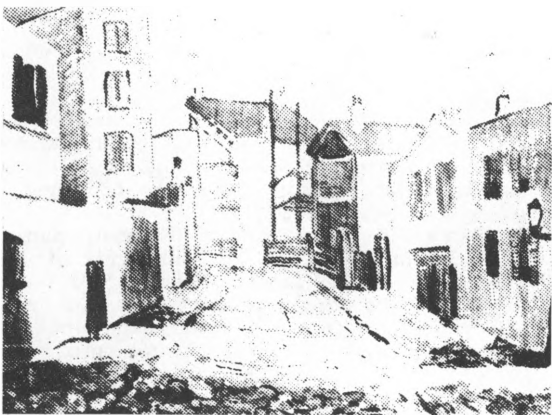
43

OTON IVEKOVIĆ (Klanjec, 1869 – Zagreb, 1939)

Slikarstvo je učio u Zagrebu (F. Quiquerez), Beču, Münchenu i Karlsruheu. Predavao je na Obrtnoj školi i kasnije na Akademiji u Zagrebu. Najpoznatiji je po tipu historijskog slikarstva, u kome tek ponegdje uspijeva nadvladati strogi akademizam i romantičko raspoloženje.

43. Autoportret, ulje-kaširano platno, 46,5x36 cm, 1927. sign. d.d. O. Iveković 1927 inv. 5044

Malo izduženi, ali markantni lik autora u poluprofilu. Slika izvedena lapidarno, pretežno u sivkastim i žučkastim nijansama, sa neutralnom maslinastom pozadinom.

44

KRSTO HEGEDUŠIĆ (Petrinja, 1901 – Zagreb, 1975)

Završio je zagrebačku Akademiju 1926. godine te boravio dvije godine u Parizu. Osnivač je grupe »Zemlja«, radi sa seljacima-slikarima u Hlebinama te piše o likovnoj i kulturnoj problematici. Od 1937. godine profesor je na ALU u Zagrebu, a poslije rata osniva Majstorsku radionicu i inicira niz likovnih akcija. Od prvih dana je zastupnik socijalno-kritičkog slikarstva što ostvaruje konceptom plošnog slikanja, »primitivističkim« oblicima, otvorenim koloritom i jakim linearnošću. Poslije rata jedan je od predvodnika slikarstva novog realizma u nas.

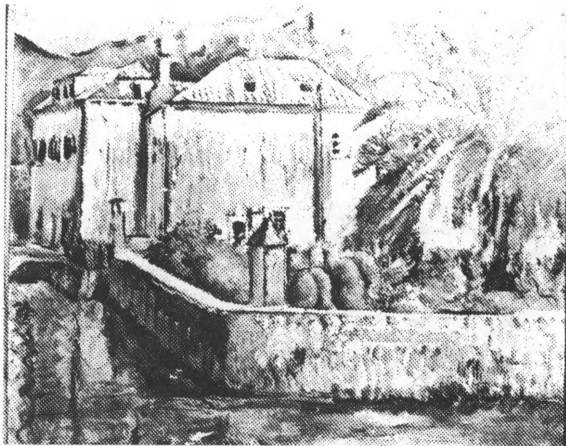
44. St. Gervais, tempera-platno, 38,4x49 cm, 1929. sign. l.d. K. Heg 29. inv. 5045

Pogled na ulicu u pariškom predgrađu St. Gervais sa perspektivnim nizom kuća s obje strane. Slijeva visoki zid ispred bijele građevine i ciglene višekratnice, a zdesna nekoliko zelenkastih jednokatnih zgrada sa lokalima u prizemlju, u sredini zelena skala i ograda. Ulica je popločena kamenim kockama. Kompozicija je izvedena po prethodnom crtežu u tankim, tek mjestimice debljim nanosima čiste, otvorene, svijetle boje. Oblici su pojednostavljeni, plošno tretirani, sa jasnim obrisnim linijama. Gotovo difijeovski zapis pod utjecajem pariškog kolorizma, daleko od programatske isključivosti i formalne težnosti.

JEROLIM MIŠE (Split, 1890 – Split, 1970)

Studirao je na Privremenoj višoj školi za umjetnost i obrt u Zagrebu te u Rimu i Firenzi. Poslije 1. svjetskog rata službovao je na školama u Krapini, Sl. Brodu i Za-

grebu, a 1937. godine postao je profesor na ALU. Istovremeno sa slikanjem bavio se i likovnom kritikom. Nakon što je u ubrzanom tempu apsolvirao secesiju i ublaženi ekspresionizam te usvojio duh našeg sezanzima radio je u živoj kolorističkoj interpretaciji mnogobrojne portrete, mrtve prirode i pejzaže. Uprkos tog silnoj produkciji nešto je rjeđe dostizao uvjerljivost stila i morfološku čistoću.

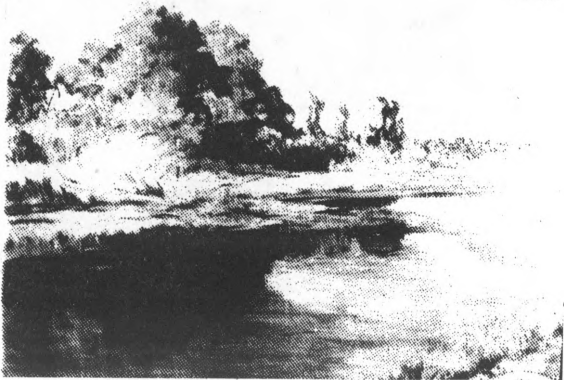
45

45. Motiv sa Jadrana, ulje-platno, 60x66,4 cm, 1931. sign. d.d. J. Miše 31 inv. 5046

Pogled na vrt sa velikom palmom i na dvije jednokate primorske kuće koje kruni brdo u pozadini. Vrt je okružen zidom sa stupićem na uglu da kojeg doseže vodena površina. Kao rezultat usvajanja pariških iskustava ova je slika po postupku (lelujavih poteza), po tretmanu (izmješanim, nečistim bojama) i po ideji (spontanog, »impresionističkog« slikarstva) više plod nespornuma ili, u najmanju ruku, kašnjenja nego definicije osobnog stila.

MIHOVIL KRUŠLIN (Ključ, 1882 – Laduč na Sutli, 1962)

Završio je Višu školu za umjetnost i obrt u Zagrebu. Slikao je uglavnom krajolike, u duhu opuštenijeg akademskog realizma.

46

46. Motiv sa Odre, ulje-platno, 56x78 cm, sign. d.d. M. Krušlin inv. 5047

Pejsaž sa reflektirajućom, bistrom plavom rječicom u prvom planu, zelenim pojasom grmlja i drveća na obali i turbulentnim oblacima na nebu. Relativno svježe, ugodajno, postimpresionističko platno.

VILKO GECAN (Kuželj kod Broda na Kupi, 1894 – Zagreb, 1973)

Pohađao je slikarsku školu T. Krizmana i Akademiju u Münchenu. U ratu je bio zarobljen i prebačen u zarobljeništvo na Siciliju. Nakon rata boravio je u Zagrebu, SAD-u, Pragu i Parizu. Jedan je od naših najjačih ekspresionista pa je podjednako privržen grafici («Ropstvo na Siciliji»), crtežu (ciklus «Klinika») i uljima («U krčmi», «Kod stola» itd.) Na izložbama «Proljetnog salona» zastupljen je najprije s radovima u duhu Kraljevićevog ekspresionizma, a kasnije s varijantom tvrdo modeliranih, geometriziranih formi.

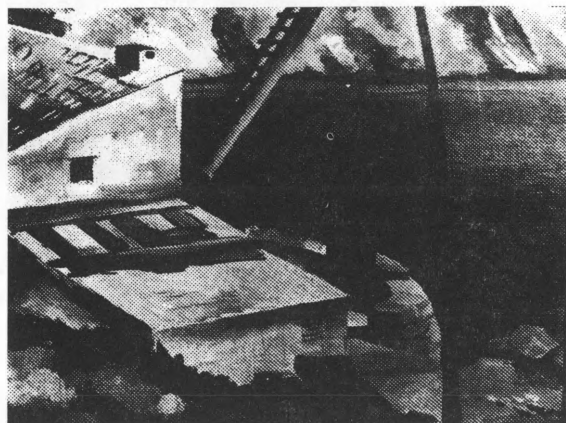
47

47. Sv. Helena – Crikvenica, ulje-platno. 61x50 cm, 1934. sign. d.d. Gecan inv. 5048

U prvom planu dva plava čamca sa jarbolima uz obalu žućkaste boje, sa zidom na lijevoj strani i priveznim stupom na desnoj. U pozadini nekoliko većih kuća sa naznačenim stablima. Slika otvorenog, punog kolorizma, s onim toplim, zatvorenim plošninama kakve kod Gecana susrećemo tek u 30-im godinama i s jednim vangoghovskim recidivom u nemirnim, ustalasalim poetizima neba i brežuljaka na desnoj strani.

MARIJAN TREPŠE (Zagreb, 1897 – Zagreb, 1964)

Završio je zagrebačku Akademiju. Slikao je pod utjecajem Kraljevića na način našeg cezanneizma, sa čistim registrom boja i jednostavnim, zatvorenim volumeni. U grafikama je razvijao jaku ekspresionističku crtu. Od 30-ih godina kompilirao različite metode, ponekad sa primjenom otvorenijeg, sočnijeg kolorita. Bavio se i scenografskom djelatnošću.

48

48. Tunjera, ulje-drvo, 47x58 cm, 1935. sign. I.d. M. Trepše inv. 5049

Na lijevoj strani dio građevine sa polukružnim kamenim zidom ispred nje i drvenim vidikovcem te tankim vertikalnim potpornjem preko cijele slike. U drugom planu plavozelena more sa dijelom kamenite obale. Nastalo u razdoblju kada Trepše napušta tonsko modelirane, zatvorene oblike, onu poznatu «geometrizaciju» forme na račun slobodnije koncipiranih površina i osvjetljenih, rastvorenih namaza boje. Kao kompilacija dviju metoda, ali bez izrazitih vrijednosti jedne i druge te kao prizor dosta nespretnog kadiranja ova slika predstavlja prosjek Trepšina stvaralaštva.

49

VIKTOR ŠIPEK (Kopetšćak, 1896) – Zagreb 1969)

Studirao je na Umjetničkoj školi u Zagrebu i na Akademiji u Münchenu. Slikarski je najosobniji u akvarelima s motivima iz Hrvatskog zagorja.

49. Zima, akvarel-papir, 27,8x37,3 cm, 1933. sign. d.d. V. Šipek 1933. inv. 5050

Motiv osunčanog polja s tankom, napola rastopljenom snježnom korom, s malim, razlivenim vodenim pojansom, s vrbom na desnoj strani i sa šumarkom u lijevoj gornjoj uglu. Nepretenciozni, svježi pretproljećni pejzaž očito nastao direktnim radom u prirodi.

STOJAN ARALICA (Škare kod Otočca, 1883 – Beograd, 1980)

Završio je učiteljsku školu u Osijeku, a kasnije slikarstvo na Akademiji u Münchenu i grafiku u Pragu. Mnogo je i često putovao, boravio duže u Parizu, Zagrebu i Beogradu. U prvom razdoblju slikao u impresionističkom duhu sa vrlo razigranim kolorističkim iskazom, a kasnije u duhu poetskog intimizma.

50

50. Dječak, ulje-šperploča, 60,7x44 cm, 1935. sign. l.d. Aralica inv. 5051

Portret starijeg dječaka u plavoj mornarskoj majici s melankoličnim licem u en facu. Na zelenkastom stolu, ispred naslonjenih ruku su rastvorene novine i žuti, ljetni šešir. U pozadini zid rastvoren u pravilne crvenkaste i sivkaste dijelove. Atmosfera osunčanog ljetnog dana izvedena je brzim i kratkim, raznosmjernim pastoznim namazima čiste boje, sa rasvijetljenom paletom kojom se tumači ona opuštena, mediteranska atmosfera.

OTON POSTRUŽNIK (Maribor, 1900 – Zagreb, 1978)

Studirao je, uz jedan prekid zbog školovanja u Pragu, na zagrebačkoj Višoj školi te diplomirao 1924. godine. Boravio je u dva duža navrata u Parizu. Jedan je od osnivača grupe »Zemlja«. U prvo vrijeme radio je grafike u zemljaškom duhu te slike na kojima je naglašavao volumen i tonsku modelaciju. Poslije boravka na moru i drugog pariškog boravka okreće se oko 1935. kolorizmu, a od 60-ih godina i krajnje sintetiziranoj, plošnoj formi.

51

51. Ljetnikovac, (Kuća), ulje-drvo, 42x47 cm, 1939. sign. d.d. op 39 inv. 5052

Drvena ladanjska kućica sa pristupnim stepenicama i s nekoliko stabala. Slikanje s velikim mrljama svijetlih, otvorenih, toplih, gotovo fovističkih zeleno-plavih boja. Nakon dominacije crteža i volumena ova je slika jedno od prvih djela faze otvorenog kolorizma.

52

VANJA RADAUŠ (Vinkovci, 1906 – Zagreb, 1975)

Studirao je kiparstvo na ALU u Zagrebu. Bio je član grupe »Zemlja«. Poslije rata razvio plodnu pedagošku djelatnost. Prve radove karakterizira izražajni realizam i napeta forma, a kasnije obilježava ekspresionistička poetika. Paralelno s tim radi i mnogobrojnu, uglavnom spomeničku, plastiku realističkog karaktera, ali osobnih formalnih rješenja.

52. Model u plavom, gvaš-papir, 55x34,5 cm, 1940. sign. d.d. Radauš 940 inv. 5053

Prikaz frontalno postavljenog stajaćeg ženskog lika sa prekrštenim nogama, ogrnutog u plavi ogrtač. Interijer sa crvenom sjedeljkom, tepihom, stolčićem i slikom iza modela. Lepidarni nanosi plave, crvene i zelene preko linearno definiranog crteža.

JOSIP CRNOBORI (Banjole kod Pule, 1907)

Završio je ALU u Zagrebu. Slikar predjela iz Dalmacije i okolice Zagreba, mrtvih priroda i portreta na formuli slobodnije tretiranog akademskog realizma.

53

53. Pogled iz mog ateliera, ulje-platno, 59x79 cm, 1943. sign. I.d. Crnobori 43, inv. 5054

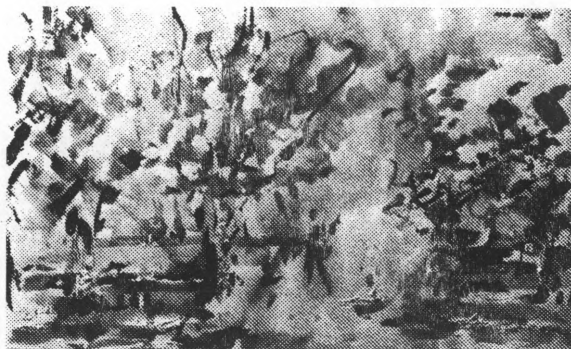
Pogled kroz dijelove krošnje u prvom planu na jednu zagrebačku vilu smještenu u zelenom tuškanačkom pejzažu. Slika izvedena nečistim zelenim i tamnosmeđim bojama i nedefiniranim rukopisom. Rad slabije kvalitete.

ANTUN MOTIKA (Pula, 1902)

Studirao je najprije kiparstvo, pa slikarstvo na zagrebačkoj Akademiji. Boravio je u dva navrata u Parizu. Prije rata radio na školi u Mostaru, a od 1941. na školi primjenjenih umjetnosti u Zagrebu. Njegov veliki opus uglavnom je u znaku lirskih, toplih i svijetlih pejzaža i mrtvih priroda, izvedenih tankim, lazurnim namazima, gdje se motiv nazire tek kao suptilno izvedena kontura.

54. Park, gvaš-papir, 18x27,5 cm, 1950. sign. d.g. MOTIKA 50 inv. 5055

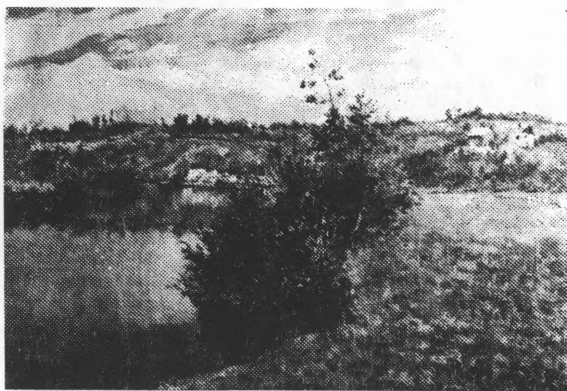
Lapidarno naznačeni elementi parkovnog pejzaža sa nekoliko stabala, travnjakom i stazom. Spontani, tanki nanosi uglavnom žučkastih boja s nekoliko mrlja zelene, ljubičaste i plave. Slike profinjene fakture i harmoničnih tonova.

54

LJUDEVIT ŠESTIĆ (Đakovo, 1900 – Zagreb, 1962)

Završio je Akademiju u Zagrebu, a zatim nastavio studije u Parizu. Između dva rata službovao je kao nastavnik u Požegi, Karlovcu i Osijeku, pa je naslikao niz pejzaža iz njihove okolice. Na tim se rasvijetljenim i prozračnim slikama očituje njegovo zauzimanje za jednu vrstu akademiziranog postimpresionističkog postupka.

55

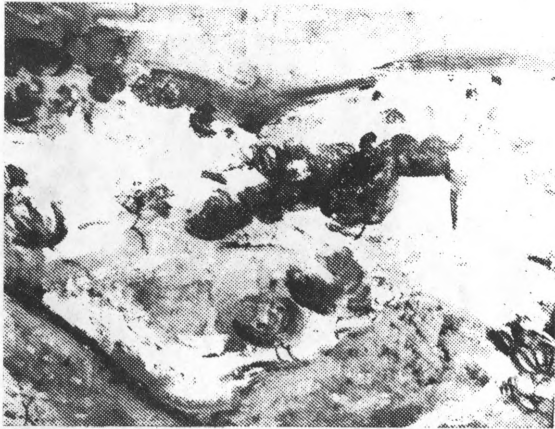
55. Pejzaž kraj Save kod Zagreba, ulje-platno, 51x69 cm, sign. d.d. Šestić, inv. 5056

Kompozicija podjeljena na tri horizontalne zone. U središtu prve je grmoliko raslinje koje spaja vodenu površinu i livadu. U drugoj je valovito brdo sa nekoliko kuća, a u trećoj zoni nebo prošarano bjelkastim oblacima. Slikano mekim, prosvijetljenim bojama zelenkasto-plavih prozračnih tonaliteta i mekog, raspršenog impasta.

ZLATKO ŠULENTIĆ (Glina, 1893 – Zagreb, 1971)

Studirao je na Akademiji u Münchenu, ali je zbog rata nije završio. Radio je na nekoliko škola u unutrašnjosti i tek od 1938. na Umjetničkoj akademiji u Zagrebu. Šulentić je započeo slikama sezansističke orijentacije, prešao kratko razdoblje ekspresionizma, fazu mekog tonskog modeliranja da bi postupno došao do tema sintetiziranih pejzaža i portreta ostvarenih lakim, spontanom potezom i harmoničnim koloritom.

56

56. Maslina na Lošinj, ulje-šperploča, 58x72,5 cm, sign. l. dl. inv. 5057

Skrti primorski pejzaž sa suhom travom i rijetkim zelenilom. Na spoju dviju dijagonala (brda i pojasa zelenila) stoji usamljena kuća. Slika izvedena tankim i lakim potezima suhe, lapidarno nanijete boje. Jedan od njegovih poslijeratnih pejzaža na kome se plenerizam iskazuje podjednako kao realistička opservacija i kao sugestivna atmosfera. Taj prozračni rastvoreni fragment prirode postoji, dakle, i kao neposredna vizuelna senzacija i kao konkretna analiza.

SLAVKO ŠOHAJ (1908. Zagreb)

Završio je ALU u Zagrebu 1931. godine. Poslije studija boravio je u Parizu. Područje slikarskog zanimanja svedeno mu je uglavnom na ateljske varijacije mrtvih priroda u apartnim kolorističkim iskazima.

57. Mrtva priroda, ulje-platno, 83x70 cm, sign. l.d. Šohaj inv. 5058

Plava vaza sa cvijećem na stolu, sa vertikalnom draperijom kao kulisom i neutralnim prostorom oko njih. Intimistička kompozicija svedena na međusobne odnose reduciranih formi u suptilnim kromatskim nijansama. Jedan od njegovih solidnijih radova.

OMER MUJADŽIĆ (Bosanska Gradiška, 1903)

Završio je Umjetničku akademiju u Zagrebu te dvije godine École des Beaux-Arts u Parizu. Od 1931. godine profesor je na zagrebačkoj Akademiji. U prvo vrijeme izraziti zastupnik našeg neoklasicizma, sa temama koje idu od idealizacije prizora do groteske. Kasnih tridesetih njegova se forma pomalo rastvara do mekoće i topline mrtvih priroda, portreta i interijera, ali se i boja svodi na uski registar tonova kojim se često postiže efektni, ali tek akademizirani intimizam.

58. Cvijeće u vazi, ulje-karton, 70x50 cm, sign. l.d. Mujadžić inv. 5059

U tamnom interijeru prikazana staklena vaza s velikim buketom cvijeća. Podloga na kojoj su vaza i jedan otpali cvijet dinamizirana je različitim akcentima svijetlih boja. Čisti govor boje još je jači u prikazu cvijeća. Pozadina je neutralno siva.

57

58

VILKO ŠEFEROV (Mostar, 1895)

Studirao je u Beogradu i Budimpešti. Od 1924. godine živio je u Zagrebu gdje se orijentirao ka socijalnoj tematici. Kasnije je pretežno slikao pejzaže zvučnih kolorističkih osobina.

59. Primorski pejzaž, ulje-lesonit, 40x53 cm, oko 1960. sign. d.d. Šeferov inv. 5060

Morski zaljev sa crnogoričnim pojasom i građevinom na desnoj strani, naseljem koje se, kao i voda, nazire kroz procjep između stabala te planinama i nebom

iznad njih. Kompozicija je izvedena slobodnim, brzim nanosima guste otvorene boje gdje prevladava intenzivna zelena i modra. Ipak, sloboda postupka i jarkost kolorita ne tvore sasvim zaokruženi, stabilni rad.

59

DUJO TILJAK (Zagreb, 1895 – Zagreb, 1965)

Studirao u Zagrebu, a boravio i na moskovskoj Akademiji kod V. Kandinskog (1919–1920). Između rata službovao je na više škola po cijeloj zemlji. Najprije je radio slike zatvorene, čvrste modelacije s uskim registrom boja, a zatim kompozicije nešto labilnijeg volumena i toplijih boja. Bavio se i likovnom kritikom i bio aktivan u političkoj borbi na ljevici.

60. Seljanka, monotip u tonu, 38,3x32,6 cm, 1957. sign (ispod otiska olovkom) l.d. monotyp d.d. Tiljak 1957. inv. 5061

60

Poprsje djevojke u blagom poluprofilu. Na bijeloj pozadini najjače se ističe bjelina vela oko glave i košulje, dok su dijelovi lijeve strane lica, kose i kaputa jedva osvijetljeni.

FRANO ŠIMUNOVIĆ (Dicmo, Zagora, 1908)

Studirao je u Zagrebu 1930–34. godine te jednu godinu u Madridu. Prije i za vrijeme rata izmijenio je nekoliko metoda slikanja, od punog kolorizma do tamnih tonova, od smirenih pejzaža do dramatskih kompozicija. Od sredine 50-ih godina definira stil koji po temi čini slikarski transponiran kamenjar rodne Zagore, postupno sveden na osnovne vizuelne koordinate te reducirani kolorizam koji iz tako tretirane teme proizlazi.

61

61. Dalmatinski pejzaž, ulje-šperploča, 58x77 cm, 1964. sign. d.d. F. Šimunović inv. 5062

Pejzaž kamenjara razdijeljen na nepravilne horizontalne segmente staza i gromača. U središtu je neka građevina vrlo sumarno naznačena, a ispod i iznad nje nakupina zelenog raslinja. Sintezu koja je postignuta karakterizira čvrsta i uravnotežena kompozicija jednostavnih grafičkih odnosa i elementarnog kolorizma. Mada polazi od konkretnog gotovo da završava u općem, u znaku, u metafori.

MIRON MAKANEC (Sarajevo, 1908)

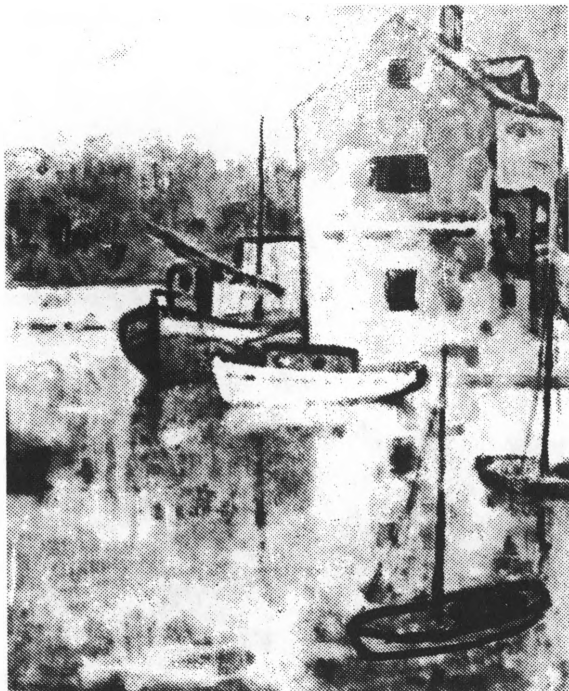
Studirao je u Zagrebu i kao nastavnik radio u mnogim našim gradovima. Poslije kraćeg razdoblja realističkih radova socijalne intonacije, radi pejzaže i mrtve prirode metodom rasplnutih, kolorističkih mrlja, a od 70-ih urbane detalje obilježene humorom i ironijom.

62. Motiv iz Zadra, ulje-karton, 80x67 cm, 1964. sign. l.d. Makanec inv. 5063

Prikaz lučice s nekoliko brodice i čamaca. Na obali dominira masivna jednokatna kuća koja se reflektira u vodi te pojas zelenila iza nje. Slika ostvarena velikim mrljama žute, narančaste, zelene i plave boje, prozračne i osunčane atmosfere.

63. Istarski pejzaž, ulje-lesonit, 43,7x61 cm, oko 1960. sign. l.d. Makanec inv. 5064

Vrtni pejzaž sa dvije smokve na desnoj strani iznad kojih se naziru dijelovi arhitekture i planine u pozadini. Na lijevoj strani slike je kup sijena, kuća s ogradom i zelenilom te morski zaljev koji je obrubljen pojasom planina. Slika je ostvarena čistim, otvorenim bojama na momente intenzivnog sazvučja.

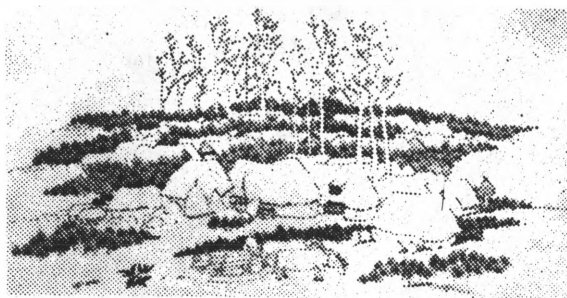
62

IVAN LACKOVIĆ (Batinska, 1932)

Slikar naivac koji od 1962. godine dobiva poduke od K. Hegedušića. U uljima na staklu ostvaruje prostodušne, lirične kompozicije iz zavičaja, a u crtežima, nakon razdoblja suptilnih i harmoničnih radova opisnog karaktera, sve više radi crteže bogatih, metaforičnih sklopova.

64. Selo, tuš-papir, 24x37 cm, 1964. sign. dld. I. Lacković 64 inv. 5065

Motiv sela, prošaranog raslinjem i visokim ogoljelim stablima, sa saonicama koje vuku krave u prvom planu. Jasan, linearan crtež tankih, funkcionalnih poteza uz izrazito ritmičko izmjenjivanje.

64

FEDOR VAIĆ (Zemun, 1910 – Zagreb 1987)

Završio je Umjetničku akademiju u Zagrebu. Bavio se uglavnom crtežom i ilustracijom. U crtežima lirске ugodajnosti ostvario je i motivsku uvjerljivost i piktoralne efekte uz pomoć razigranih linija i mrlja.

65

65. Glava žene, tuš-papir, 27x20 cm, 1969. sign. l.d. F. Vaić 1969. inv. 5066

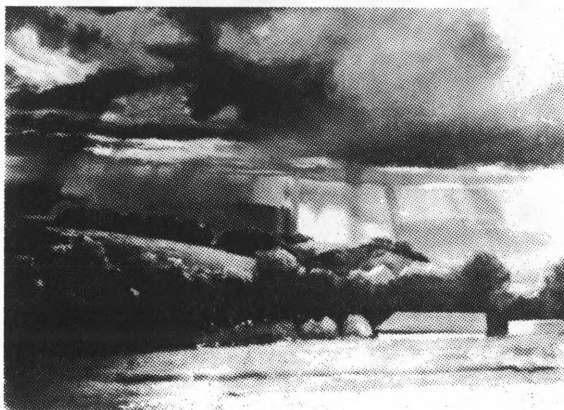
Portret djevojke klasičnog izgleda prikazane do pasa, izveden s nekoliko hitrih, jačih ili slabijih, poteza koji slobodno prelaze jedan preko drugog. Ilustrativna la-koća i šarm opuštenog, spontanog postupka.

RUDOLF SABLJIĆ (Vinkovci, 1916)

Završio je Akademiju u Zagrebu, a zatim specijalizaciju kod Becića. Poslije rata radio kao kazališni scenograf u nekoliko gradova. Slikao je isprva figurativne kompozicije u živim odnosima boja, a kasnije je postupno usvojio principe apstraktnog slikanja i enformela, ali uvijek u naglašenoj lirskoj i intimističkoj varijanti.

66. Poslije oluje, ulje-platno, 60x82 cm, 1972. sign. d.d. R. Sablić 972. inv. 5067

Valoviti pejzaž sa livadama i šumarcima te kućama između njih. Kroz teške oblake probijaju se prve sunčeve zrake. Čisti, okupani predjel na kome dominira odnos tamnozelenog i tamnoplavog. Pomalo hinjena ugodajnost i efektnost kompozicije.

66

Fotografije: Dragutin Rendić